

УДК 747:727.4

ФОРМУВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ПРОЕКТУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЕКОЛОГО-ПРИРОДНИЧОГО ПРОФІЛЮ

Студ. А.Я. Кирилич, гр. МГДП-15

Наук. керівник доц. Д.Ю. Косенко

Київський національний університет технологій та дизайну

Позашкільні установи є центрами організаційно-масової та пошуково-дослідницької роботи з дітьми та молоддю, установами, які організують різноманітні творчі конкурси, фестивалі, виставки, акції, змагання. Але на сьогоднішній день екологічні центри та станції юних натуралістів втрачають свою популярність та значимість. Актуальність реконструкції існуючих позашкільних навчальних закладів полягає у забезпеченні потреби у сучасному просторі, що спрямовує дітей до виявлення здібностей талантів шляхом дослідження, осмислення та збереження природи. Інтер'єр центру повинен відповідати логічній послідовності «праця-дослідження-навчання».

Постає питання організації простору приміщення еколого-природничого центру: першочергово визначення кола проблем та упорядкування норм з метою удосконалення процесу організації проектування школи шляхом розширення її функцій та якості.

За кордоном в останні роки екологічне виховання та освіта відносять до однієї з найважливіших державних програм. Створюються центри безперервної екологічної освіти та розвитку. Особливою характеристикою таких центрів є синтез навчального простору з робочим, що позитивно впливає на навчання. В якості прикладу можна навести, зокрема, мінімалістичний концепт дитячого центру-ферми від італійської команди дизайнерів Габріеле Капобіанко, Едоардо Капуццо, Джонатана Лазара і Давида Трояні. Альтернативна зелена школа на Балі від Джона і Синтії Харді поєднує природне середовище з навчальним. Іншу організацію навчального простору має Experium – Академія наук в Каліфорнії. Інтер'єр не має мотиву «еко-образу», однак як екстер'єрна одиниця гармонічно вписується в загальну композицію.

Таким чином, за результатом аналізу досвіду інших країн, впливає, що найкращим шляхом для реорганізації позашкільних навчальних закладів є створення простору школи-лабораторії, ферми, саду. Основними цілями створення таких центрів є: організація продуктивної інтерактивної зони спілкування дитини з природними об'єктами, підведення до інтуїтивного дослідження природного середовища, орієнтування на створення нових проектів, формування екологічної етики, виявлення та підтримка здібностей дитини, спонукання аналітично думати. В цілому можна сказати, що однією з основних цілей таких установ повинна бути екологізація життя людини в широкому сенсі цього слова.

Для вирішення цієї проблеми розроблено загальну схему організації функціональних зон: біологічна лабораторія, комп'ютерна лабораторія, конструкторська лабораторія, теплиця, сад, город, лекторій, клас, зони активних та тихих ігор, вільна бібліотека. В результаті аналізу досвіду проектування в громадських інтер'єрах виявлено, що: характерна функціонально-планувальна структура – відкритий об'єднаний простір – залежно від індивідуальної тематики архітектури (орієнтація на плавні біотичні форми). Для створення форм використовуються матеріали безпечного екологічного виробництва (вторинна переробка, використання тільки природних матеріалів).

Результати дослідження дають підставу зробити висновок: сучасне суспільство потребує організації навчальних закладів, орієнтованих на сучасні тенденції у світі. Відбувається інтеграція просторів різних сфер життя людини не тільки в великих масштабах, але й в малих. Зокрема, концептом організації простору є об'єднання практичних природних зон чи лабораторій з навчальними закладами. Ефективність даного методу створення еколого-натуралістичного центру підтверджується аналізом іноземного досвіду.